Bijdrage begrotingsbehandeling 2026-2029 Gouda Positief

Een woord vooraf: wij hebben met AI cijfers achterhaald uit vele openbare bronnen, zoals onze jaarrekeningen, documenten van de VNG, Coelo, CBS, Woningcorporaties en allerlei onderzoeksinstellingen. De verwijzingen laat ik weg.

Voorzitter, collega's, beste inwoners van Gouda,

Vanaf 2018 staan wij al niet achter de koers.

Wonen

Het aantal woningzoekenden in Gouda was in 2018 circa 5.000; in **2024** 12.512 en de schatting voor **2025** is meer dan 15.000. De slaagkans voor het vinden van een woning ging van ruim 12% naar minder dan 6%. Gouda staat op plek 8 met de hoogste woonlasten.

Zorg

De jeugdzorg kostte in Gouda in 2018 25,2 miljoen. In 2025 34.4 miljoen. Een stijging met 39% ondanks een dalend aantal cliënten (van 4000+ in 2018 naar 1.755 nu). De kosten per cliënt liggen in Gouda circa 25% boven het landelijke gemiddelde.

Afval

De afvalstoffenheffing ging van 209 euro per huishouden per jaar naar 389,40 euro. Bijna een verdubbeling. En is de stad nou schoner geworden?

Parkeren

Draagvlak voor een autoluwe binnenstad krijg je door een combinatie met meer parkeergarages. Denk bijvoorbeeld aan Leiden, Delft, Dordrecht en Veenendaal. In Gouda is gekozen voor meer betaald parkeren met minder parkeerplekken. De parkeervergunning in de binnenstad ging van 156 euro per jaar naar 300 euro.

Schulden

De schuldpositie is in 2025 303 miljoen met een schuldquote van 82,4%. Het college wil dat deze in 2029 maar liefst 385 miljoen is (een stijging met 27%) met een schuldquote van 100,3 % (een stijging van 22%). Wij vinden dat onnodig en onverantwoord.

Ambtelijke organisatie

In 2018 was het aantal FTE 431; in 2025 736 FTE. Een groei met circa 70%. De landelijke groei is circa 18%. Omliggende gemeenten: Waddinxveen +14%, Bodegraven Reeuwijk +7.5%, Zuidplas **-18%,** Krimpenerwaard +7%. Allemaal heel ver weg van die 70% van Gouda.

Voorzitter, het is duidelijk dat Gouda van koers moet veranderen. Bij de verkiezingen van volgend jaar kunnen inwoners met ons voor een koerswijziging kiezen. Gouda Positief zal zich dan samen met GBG richten op:

1). Betaalbare woningen en kortere wachtlijsten

Beschikbare woningvoorraad beter benutten, leegstand voorkomen, transformatie van kantoren/winkels, bouwen voor jongeren en ouderen. Bouwen in de hoogte uitbreiden. De wachtlijsten veel korter. Grijp alle mogelijkheden aan.

2). Verkeer- en parkeerbeleid richten op bereikbaarheid

Herzie het VCP en de schoolzones. Werk samen met buurten. Strenger handhaven tegen fietsers in voetgangersgebieden. Geen uitbreiding van betaald parkeren, autoluw mits extra parkeervoorziening/garage.

3). Zorgbeleid richten op perspectief voor oud en jong

Aandacht voor eenzame ouderen. Problemen bij jongeren terugbrengen. Meer woningen, beter onderwijs, kansen op banen, schuldsanering, verslavingszorg naar afkickbegeleiding, 1 loket. In plaats van probleemfocus perspectief bieden.

4). Financieel beleid richten op efficiëntie

Aantal ambtenaren in Gouda terugbrengen, lean en mean worden. Lokale lasten fors naar beneden. Exorbitante uitgaven zoals voor het Stadhuis terug naar normale proporties. Verstandig financieren van schoolgebouwen. Geen megaschulden voor latere generaties.

5). Een veilige en schone stad

Minder inbraken; doorgaan met de buurtapps. Minder hangjongeren, goede verlichting en veiligheid in het verkeer. Met bewoners samen per wijk alle onveilige plekken oplossen. Specifieke aandacht voor geweld tegen vrouwen. Minder rotzooi op straat. Afval nascheiden in plaats van vieze containers.

Bij de begrotingsbehandeling 2019-2023 zeiden wij al: *Gouda Positief zou kiezen voor geld terug naar onze inwoners, een goede relatie met ondernemers, snel veel woningen erbij, meer mensen aan het werk en minder criminaliteit.* Die boodschap geldt nog steeds.~~Een jaar geleden stond mijn voorganger hier en wat was hij trots. Ik citeer: *"Daarom ben ik ook zo blij dat er qua financiële positie voor Gouda onvoorstelbaar veel is verbeterd: Jaar na jaar houden we geld over, in plaats van de tekorten die we hadden. Jaar na jaar neemt de schuldpositie van Gouda af. Sinds jaren is en blijft het weerstandsvermogen weer op peil. Hierdoor kunnen we eindelijk geld, OZB en rioleringsheffing terug gaan geven aan de inwoners. In de voorliggende begroting zelfs nog 1 miljoen meer dan vorig jaar."*~~

~~Gouda Positief zou nu hebben gekozen voor een verdere positieve ontwikkeling van onze stad: Het huishoudboekje nog verder positief en nog meer geld terug naar onze inwoners om flink te dalen op de lijst van duurste gemeenten. Ook zouden wij kiezen voor een goede relatie met ondernemers, snel veel woningen erbij, concrete plannen om mensen aan het werk te helpen en minder criminaliteit.~~

Maar wat kan er in korte tijd veel veranderen: dit college kiest voor een toenemende schuld met tientallen miljoenen. Een terugval naar oude gewoonten. Onze inwoners zullen die pijn uiteindelijk moeten betalen. Dit nieuwe college benoemt de gevolgen van haar eigen beleid heel scherp: *"Het college trekt de sloopwerkzaamheden naar zich toe."* Dat hadden wij niet beter kunnen zeggen.

In de vorige collegeperiode lag onze verantwoordelijkheid als Gouda Positief bij de bedrijfsvoering, de economie en grote bedrijven, de financiën en deels bij wonen. Daar hebben we werk van gemaakt én met resultaat! Dat op deze terreinen nu beleidsmatig sprake is van een vorm van sloop blijkt uit de begroting.

1. Financiën.

Door de schuld betalen we jaarlijks miljoenen aan rente. Geld dat niet kan gaan naar hulp aan mensen met schulden, naar veilige fietspaden, of stevige regie naar minder criminele jongeren. Nog tientallen jaren zullen de mensen in Gouda, dus onze kinderen en kleinkinderen, last hebben van de grote schuld, zeker als de rente gaat stijgen. Gouda Positief roept daarom op: college stop met de verdere sloop van onze financiële positie.

2. Wonen

De woningnood in Gouda is groot, voor jongeren, ouderen, gezinnen, mensen met een kleine beurs. Het college zegt vol trots dat het 1000 woningen extra mag bouwen, maar wanneer zijn die er dan? Veel leegstaande kantoorgebouwen op het Goudse Poort terrein kunnen binnen korte tijd en tegen beperkte kosten tot woningen omgebouwd worden, zoals in heel veel andere steden al gebeurt. Het college laat deze liever langdurig leegstaan. Onze oproep: kies hier en nu voor snelle verbouwing met snel uitzicht op veel woningen.

3. Economie

Gouda heeft ondernemers hard nodig om de economie gezond te houden. De nu verslechterende relatie met de bedrijven bleek uit het feit dat GoudaOnderneemt publiekelijk, in de krant, afstand heeft genomen van het collegebesluit over het ICT-opleidingsinstituut SupInfo. Wij vinden dat besluit echt verkeerd met grote negatieve gevolgen voor de kansen op werk van jonge mensen in en om Gouda. Ondernemers betrekken bij het gemeentelijk beleid biedt kansen om Gouda economisch en sociaal sterk te maken, en dat geeft nieuwe energie. Onze oproep: college, geen verdere sloop van de relatie met onze ondernemers.

4. Participatie

Door de economische ontwikkelingen in de randstad vinden veel mensen met een uitkering werk door gerichte plannen, en de uitvoering daarvan. Denk bijvoorbeeld aan een specifieke doelgroepbenadering, Maar wat gaat dit college doen? Zij sturen 600 mensen in Gouda een brief. En dan? Wij hebben veel contact met ondernemers en zij merken geen actieve benadering: dat is toch nodig voor het creëren van werk. Met andere woorden: waar is die Nieuwe Energie? Onze oproep: sloop het perspectief van mensen niet verder maar ontwikkel concrete plannen en voer die uit.

5. Veiligheid

Rondom de verkeersveiligheid heeft Gouda Positief al veel vragen gesteld over het achterstallig onderhoud en de veiligheid van de fietspaden. De situatie van “De Bocht” op het Bolwerk blijft erg zorgwekkend en over de risico’s bij Klein Amerika hebben we afgelopen zomer artikel 38 vragen gesteld: mooi beantwoord, maar van de toezeggingen is niet veel terecht gekomen. De grote onveiligheid blijft.

~~Ook is in Gouda nog steeds sprake van veel onveiligheid door overlast van hangjongeren, inbraken en drugscriminaliteit. Na 5 jaar top 60 aanpak zit ruim 70% van de oorspronkelijke top 60-ers nog altijd in die top 60. Dat terwijl hun aanhoudingen flink zijn gedaald (van 2,11 naar 0,45 per jaar). Wat zijn nou de echte resultaten van de top-60 aanpak? Gouda Positief maakt zich ernstig zorgen dat deze jongens en meiden met dit beleid niet geneigd zijn hun criminele loopbaan vaarwel te zeggen. De echte effecten en resultaten van de huidige kadernota veiligheid willen we terug zien in de evaluatie die het college nu laat uitvoeren. Dat de huidige aanpak niet goed genoeg lijkt te werken, zie je terug in de cijfers van de laatste perioden. Gouda Positief wil stevige maatregelen in de regie en samenwerking tussen partijen, en doorpakken richting criminele jongeren. Want anders is de situatie over een paar jaar niet meer houdbaar. Daartoe willen wij van het college concrete plannen zien voor 2019!~~

~~Onze oproep: college, ga verder bouwen aan een veiliger Gouda met echte resultaten.~~

~~Tenslotte~~

~~Gouda Positief zou niet hebben gekozen voor sloop, maar juist voor het doorbouwen aan de toekomst van Gouda. Oplossingen bieden voor mensen met problemen, ontwikkeling van onze economie, onze bedrijven, woningen, veiligheid en een gezonde financiële positie. Daarom zijn wij erg kritisch op deze begroting die heel fors afwijkt van die van vorig jaar: wij zouden echt andere en positieve keuzes hebben gemaakt. Wij richten ons nu met vertrouwen vooral op de verdere toekomst. De inwoners van Gouda verdienen een kansrijk positief alternatief en Gouda Positief kan dat bieden.~~